

תעודת הוראה ללימודי יהדות

CAPEJ

Certificat d'Aptitude
au Professorat
de l'Enseignement Juif

Dimanche 02 septembre 2012
de 13h30 à 15h30

Epreuve d'admissibilité

Epreuve de NAKH

Durée de l'épreuve : 2 heures

Coefficient : 2

BAREME:

PREMIERE PARTIE : connaissances /5 points

DEUXIEME PARTIE didactique /15 points

Question A1 /3pts
Question A2 /4pts
Question B /8 pts

Total /20 points

Les candidats préciseront pour chacune des réponses, la lettre et le numéro de la question. (Exemple : A2)

PREMIERE PARTIE, BEKIOUT :**BAREME : 5 points**

Sefer shemouel (Aleph et Beth) en cinq brèves questions

1. Compléter le tableau suivant,

Le personnage nommé :	Appartient à la tribu de :	Son père se prénomme :
'HOFNI	LEVI	ELI
SHEMOUEL		
YONATHAN		
DAVID		

2. DOEG HAEDOMI. Un personnage qui écoute et observe sans mot dire. Mais quand il parlera, il déclenchera une véritable catastrophe dans notre histoire. De quelle catastrophe s'agit-il ? (Résumer en une phrase)

3. Dans sa célèbre élégie, David répète en refrain
- איך נפלו גבורים**
- (
- Comment sont tombés les vaillants ?!**
-) Qui sont les hommes désignés par cette expression ?

4. Mikhal critique le comportement de David, qu'elle trouve ridicule. Qu'avait-il fait ?

5. A la suite de quel événement qu'il avait initié, David haMelekh doit-il choisir une sanction parmi trois qui lui sont proposées par Hashem par la bouche du Prophète Gad ? Laquelle a-t-il choisie ?

QUESTION A : Enseigner le personnage David

BAREME : 7 points

(A1 3 points A2 4 points)

Cette question porte sur le chapitre 24 de Shemouel I (DOC 1)

Doc 1

שמואל א פרק כד

(א) ויהי כאשר שב שאול מאחרי פלשתים ויגדו לו לאמר הנה דוד **במדבר עין גדי**: (ב) ויקח שאול שלשת אלפים איש בחור מכל ישראל וילך לבקש את דוד ואנשיו על פני צורי היעלים: (ג) ויבא אל גדרות הצאן על הדרך ושם מערה ויבא שאול להסך את רגליו ודוד ואנשיו בירכתי המערה ישבים: (ד) ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את איביך {איבך} בידך ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט:

(ה) ויהי אחרי כן **ויך לב דוד אתו** על אשר כרת את כנף אשר לשאול:

(ו) ויאמר לאנשיו חלילה לי מה' אם אעשה את הדבר הזה **לאדני למשיח** ה' לשלח ידי בו כי **משיח** ה' הוא:

(ז) וישפע דוד את אנשיו בדברים ולא נתנם לקום אל שאול ושאול קם מהמערה וילך בדרך

(ח) ויקם דוד אחרי כן ויצא מן המערה {מהמערה} ויקרא אחרי שאול לאמר **אדני המלך** ויבט שאול אחרי ויקד דוד אפים ארצה וישתחו:

(ט) ויאמר דוד לשאול למה תשמע את דברי אדם לאמר הנה דוד מבקש רעתך:

(י) הנה היום הזה ראו עיניך את אשר נתנך ה' היום בידים במערה ואמר להרגך ותחס עליך ואמר לא אשלח ידי **באדני** כי **משיח** ה' הוא:

(יא) **ואבי** ראה גם ראה את כנף מעילך בידים כי בכרתי את כנף מעילך ולא הרגתיך דע וראה כי אין בידים רעה ופשע ולא חטאתי לך ואתה צדה את נפשי לקחתה:

(יב) **ישפט** ה' ביני ובינך ונקמני ה' ממך וידי לא תהיה בך:

(יג) כאשר יאמר משל הקדמני מרשעים יצא רשע וידי לא תהיה בך: (יד) אחרי מי יצא מלך ישראל אחרי מי אתה רדף אחרי כלב מת אחרי פרעש אחד: (טו) והיה ה' **לדין וישפט** ביני ובינך וירא וירב את ריבי וישפטיני מידך: (טז) ויהי ככלות דוד לדבר את הדברים האלה אל שאול ויאמר שאול **הקלך זה בני דוד וישא שאול**

קלו ויבך: (יז) ויאמר אל דוד צדיק אתה ממני כי אתה גמלתני הטובה ואני גמלתיך הרעה: (יח) ואת {ואתה} הגדת היום את אשר עשיתה אתי טובה את אשר סגרני ה' בידך ולא הרגתני: (יט) וכי ימצא איש את איבו ושלחו בדרך טובה וה' ישלמך טובה תחת היום הזה אשר עשיתה לי: (כ) ועתה הנה ידעתי כי מלך תמלוך וקמה בידך ממלכת ישראל: (כא) ועתה השבעה לי בה'

אם תכרית את זרעי אחרי ואם תשמיד את שמי מבית אבי: (כב) וישבע דוד לשאול וילך שאול אל ביתו ודוד ואנשיו עלו על המצודה:

QUESTION A 1 : lecture du texte

- a. Les personnages au centre de notre chapitre s'appellent David et Shaoul. Un moment dramatique de l'histoire de Shaoul, dans sa détermination à attenter à la vie de David, y est relaté. Quelles caractéristiques du personnage David transparaissent dans l'étude de ce chapitre ?
- b. Dans ce passage, David et ses hommes désignent Shaoul d'une façon différente, vous préciserez quel est selon vous le sentiment exprimé par chacune des appellations.
- c. Quel a été selon vous l'élément qui a déclenché le revirement de la situation produit chez Shaoul à partir du verset 17 ?

QUESTION A2 : transposition didactique

L'étude de ce chapitre est une séance de l'unité « le personnage David » en classe de quatrième.

Avec l'aide du commentaire de Malbim (**DOC. 2**) vous concevrez l'exercice d'évaluation qui vérifiera la capacité des élèves à déduire une qualité d'un personnage à partir de ce que le texte dit de lui.

DOC 2.

מלבי"ם על שמואל א פרק כד פסוק כ - חלק באור הענין

(כ) וכי ימצא איש את אויבו - ילמד מוסר ממך ושלחו בדרך טובה - וא"כ למדת צדק לדור דורים וממילא בכל עת אשר ימצא איש את אויבו ושלחו בדרך טובה, וה' ישלמך טובה תחת היום הזה אשר עשיתה לי - שעל כל פעם שיעשה איש מעשה טובה הזאת תקבל אתה שכר מחדש על היום הזה שהיית המתחיל והמלמד טוב לרבים:

QUESTION B

Enseigner les fêtes à l'aide des textes du Nakh

BAREME : 8 points

Le début de ' שמואל א' (chapitres 1,1 – 2,10), est aussi la Haftara de ראש השנה . Votre programme des ימים נוראים impose l'étude de ce passage en classe de 4ème Vous souhaitez rendre les élèves capables de dégager les raisons qui ont poussé les sages à choisir ce passage comme Haftara pour Rosh Hashana. (2 raisons une historique et une liée à la notion de Tefila) Vous disposez de 2 séances de 50 minutes pour ce travail .

B1. Quelle forme aura la première activité que vous donneriez aux élèves et quelle en sera la consigne ?

B2. Si vous deviez soumettre l'étude du Midrash suivant, (**doc 3**) , à quelle étape de l'apprentissage le feriez-vous ? Justifiez votre réponse.

B3. Donnez, dans les grandes lignes, des modalités d'exploitation de ce Midrash et formulez les objectifs spécifiques (en termes de connaissances, aptitudes et attitudes)

Doc 3

Les postures morales et physiques pour qu'une Tefila soit exaucée

ברכות לא ע"א – ע"ב

אמר רב המנונא כמה הלכתא גברוותא איכא למשמע מהני קראי דחנה) שמואל א.א.ג (וחנה היא מדברת על לבה מכאן למתפלל צריך שיכוין לבו רק שפתייה נעות מכאן למתפלל שיחתוך בשפתיו וקולה לא ישמע מכאן שאסור להגביה קולו בתפלתו

ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אמר רבי אלעזר מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך קשה בעיניך שתתן לי בן אחד

אני האשה הנצבת עמכה בזה אמר ריב"ל מכאן שאסור לישב בתוך ארבע אמות של תפלה:

וחנה היא מדברת על לבה אמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא על עסקי לבה אמרה לפניו רבונו של עולם כל מה שבראת באשה לא בראת דבר אחד לבטלה עינים לראות ואזנים לשמוע חוטם להריח פה לדבר ידיים לעשות בהם מלאכה רגלים להלך בהן דדים להניק בהן דדים הללו שנתת על לבי למה לא להניק בהן תן לי בן ואניק בהן:

ברכות ל"א ע"ב

ואמר רבי אלעזר חנה הטיחה דברים כלפי מעלה שנאמר **ותתפלל על ה'** מלמד שהטיחה דברים כלפי מעלה